

Cauzele Evans c. Regatul Unit si Matyjek c. Polonia

Revista "Drepturile omului", Nr. 2/2007, pag. 119

Autor : Olar Diana

(...)La 12 iulie 2000, Doamna Natallie Evans si partenerul sau, J., au inceput tratamentul la o clinica de concepie asistata din Regatul Unit. La 10 octombrie 2000, cuplului i s-a adus la cunostinta faptul ca testele preliminare au indicat grave tumori precanceroase ale ambelor ovare ale pacientei. Intrucat dezvoltarea tumorilor era lenta, cei doi au fost informati ca inainte de inlaturarea ovarelor ar putea fi prelevate cateva ovule pentru fertilizare in vitro. Prelevarea trebuia sa fie insa efectuata cat mai curand. Consultatia din 10 octombrie a durat aproximativ o ora, timp in care o asistenta medicala le-a explicat Doamnei Evans si partenerului sau procedura formala a tratamentului de fertilizare in vitro. Ambii urmau sa consimta in scris la acest tratament si, in conformitate cu prevederile Legii din 1990 privind fertilizarea umana si embriologia, oricare dintre ei isi putea retrage consimtamantul, in orice moment anterior implantarii embrionului in uter. Cu aceeaasi ocazie, Doamna Evans a cerut informatii in legatura cu posibilitatea de a-i fi congelate ovule nefertilizate. I s-a raspuns ca o asemenea procedura are sanse reduse de succes si ca nu este practicata la acea clinica. In acel moment J. si-a linistit partenera si a asigurat-o ca nu se vor desparti, ca isi doreste sa fie tatal copilului ei si ca nu este nevoie sa se gandeasca la congelarea ovulelor. In consecinta, cei doi si-au exprimat consimtamantul la procedura fertilizarii in vitro si au semnat formularele impuse de Legea din 1990. Optiunea fiecaruia a fost ca embrionii sa fie pastrati pentru o perioada de maxim 10 ani.(...)

(...)Curtea a admis ca la sfarsitul anilor '90 statul era interesat sa realizeze lustratia, cu privire la persoanele care detineau cele mai importante functii publice. Totusi, daca un stat urmeaza sa adopte masuri de lustratie, trebuie sa se asigure ca persoanele afectate se bucura de toate garantiile procedurale consacrate de Conventie. Este posibil sa existe situatii in care interese majore ale statului impun pastrarea secretului cu privire la anumite documente, inclusiv cele intocmite in vechiul regim. Datorita intervalului mare de timp care a trecut de la intocmirea documentelor, astfel de situatii pot sa apara insa doar in mod exceptional. Sarcina de a proba asemenea interese majore ale statului apartine Guvernului, pentru ca o exceptie nu trebuie sa devina norma. Persoana supusa procedurilor de lustratie este plasam intr-un dezavantaj evident, intr-un sistem in care rezultatul proceselor de lustratie depinde in mare masura de reconstituirea activitatilor fostelor servicii secrete si in conditiile in care cele mai multe dintre documentele relevante au fost considerate secrete, iar competenta de a decide mentinerea confidentialitatii a fost incredintata actualelor servicii secrete.(...)